

БРОЈ 5 ПАРА

Став Редакције у Ад-
министрацији Космај-
ска ул. бр. 22.Огласи се дају у Ад-
министрацији. Цена
узвршена.Неплатена се писма
не примару. — Руко-
писи се не враћају.Писма, рукописе, но-
винац и све остало што
се односи на лист,
слати власнику листа.

СРПСКА

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН У 6 Ч. ПРЕ ПОДНЕ

УРЕЂУЈЕ ОДБОР

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092.

БРОЈ 5 ПАРА

Адреса за телеграфе
„СРП. СТРАЖА“

Београд

Претплата за Србију
на пошти:
на годину дни 12—
• 6 месеци • 6—
• 3 месеци • 3—
• 1 месец • 1—За иностранство
на пошти:на годину дни 30—
• 6 месеци • 15—
• 3 месеци • 7-50

БУКУРЕШТ, 6. августа

Грчка и Румунија

Поводом корака Четврног Споразума између грчке и румунске владе воде се журно преговори о даљем држању. Из поузданог извора се сазнаје да су обе владе сагласне, да се Бугарској не дају никакве компензације на рачун ма које балканске државе, јер би се нарушио Букур. уговор од 1913. г.

Балкан после рата

Лондон, 26. јула 1915.
Од нашега извештисца до-
били смо свај извештај:

У најкрајнијем времену очекује се, да ће бити донесен закон о војној обавези и Енглеска ће моћи неколико милиона нових војника избацити. То стоји у вези са честим званичним изјавама разних министара: да мира не може бити до ког чине победе.

Овај се очекивао, да ће те изјаве утицати на државе које су балканских неутралних држава и нагонити их на дубље размештање. Снага, коју ће Енглеска спојити са снагама својих савезника неспорно очекује своју коначну победу. У погледу је само време. После те победе Балкан очекује свој политички облик.

Има нешто, што балканске неутралне државе требају да имају као основу при данашњем свом одлучивању. Изгледа, да они на ту основу не обраћају пажњу, него се данац управљају по моментаним ратним појавама, што ће им се доцније, десетијама свети. Та основа је географски положај према заједничким државама. Другим речима, не полажу много на основу суседства.

Румунија, на пример, гаранчи се свом границима са А. Угарском и Русијом. Она има да се определи. Преће ли централним силама, њезина је будућност азиграна. А. Угарска, као трули анахронизам, јура се распасти, па ма се то свршио рат. Њезином пропашију, Румунија губи суседа, као пријатеља, а у једном преосталом делу тога суседа, добија највећег непри-

јатеља, а то су — Мађари. Између Румуније и Мађара не може никада ни до политичког споразума доћи, а како ли до пријатељског савеза. Румунија би тиме изгубила тежњу свога националног уједињења. С друге стране добија би у Русији, као суседу маћног непријатеља, јер Русија није анахронизам, она не да неће пропасти, него ће је овај рат препородити; после овога рата тек наступиће врато цветање њезине колосалне велчине.

Бугарска још мање обраћа пажњу на основу овога суседства. Она граначи са Турском и Србијом, у непосредној близини јој је и Русија. Преће ли Бугарска централним силама, куда она тако јавно нагиње и помаже им, онда Бугарској не претстоји само врло сумњива будућност, него и могуће нестајање њезине независности и самосталности. Турске мора из Европе нестати; тај момент је од већ близу, нестајањем Турске Бугарска губи суседа тек пријатељевог пријатеља. Пропашију још и А. Угарске, Бугарска ће остати изолована. Србија, као њезин други сусед, имаће своју будућност, а она су њима врло близу.

Изјављујем, да ми најсамо противници Трговачке Коморе, напротив, ми смо поштоваоци таке потребне устанке у Србији. Трговачка Комора не постоји само зато, да брани и неоправдан интерес трговачког стајека, него је установа, која поспешава трговину у корист потрошача, а то је — цела Србија. Даље, Трговачка Комора дужна је да води надзор над солидним моралом у трговању над свима вишом и нижим трговцима. Са том дужношћу везана је Комора не само у мирно доба, кад трговина тече мирним током, него је још већа

дужност те обвеле у ратно доба. У том периоду показвала ће наша Комора висину свога позива! При стварању Трговачке Коморе сви смо ми тражили да јој се даде најшири круг пословица и слободног крећања и све јој је дато. Како је Комора оправдала то?

На овој основи по матра се положај неутралних држава на Балкану и по тој есенцији изгледа, да ће Балкан, после рата, добити свој политички облик.

Национална економија

Наша Трговачка Комора.

Наша Трговачка Комора објави а је своју резолуцију, донесену са изваниредне пленарне седнице, одржане 2. августа г. г. у Нишу.

Морамо одмах признати, да та резолуција имаде врло слабе стварне основе сравнијући их са трговинским приликама у којима се налазимо. Ништа мање не вели се у тој резолуцији, него да су да нашим несвесним приликама у трговини криве државне цивилне и војне власти и неколицина шпекуланата, а да се на трговачки стајек, услед непознавања трговинских прилика неправедно виче.

Тај резолуција, да влада без њеног претходног мишљења у трговинско-привредно саобраћајним предузећима, а не предузећима штака, да државне трговинске агенције на страни пређу у њене руке; да војна управа располаже жеље: ницама уз њен споразум, једном речи, у тој резолуцији Трговачка Комора тражи прерогативе, које, ако баш пису једнаке са највишим државним властима, а оне су њима врло близу.

Изјављујем, да ми најсамо противници Трговачке Коморе, напротив, ми смо поштоваоци таке потребне устанке у Србији. Трговачка Комора не постоји само зато, да брани и неоправдан интерес трговачког стајека, него је установа, која поспешава трговину у корист потрошача, а то је — цела Србија. Даље, Трговачка Комора дужна је да води надзор над солидним моралом у трговању над свима вишом и нижим трговцима. Са том дужношћу везана је Комора не само у мирно доба, кад трговина тече мирним током, него је још већа

веровао, да то може да учини један зрео човек, који је већ 50 година био ожењен. Женска једна пословница вели за младиће: „нека га, кад се ожени — опаметиће се, жена ће га већ научити памет.“ Али кад прочите глупости, што их чине педесетогодишњи младићи, онда ћете се уверити, да је та пословница женска непрвила. Ево чујте неколико тих лудости, а срећа је, што ни једне нема из српског народа.

Године 1897. у Магдебургу славио је своју златну свадбу, а у исто доба и сребрну славу свога сина, неки магдебуршки лончар, што је правио разне вазне, а који је у исто доба био и државни целат, који је сикарама осуђеницима секао главе. У те своје свадбове позвао је све лончаре из целих немачких царстава, који прве вазне и занти олазило се њих 230 званица. Кад се после ручка добро накитише, младожења са младом изиђе у пространу авлију, где је било 1000 разноврсних поређено и кад засвира музика младожења и млада стадоше по оним вазнама скакати док их и до једне не направише у црепове. — Баш тентонски и целатски!

Али чујте о овој свадби: Исте године, у августу (баш овоге садашњем месецу) славио је у швајцарском месту Гринделваду неки Кристијан Алиер своју златну свадбу. Он је целога свога века био путсвођа туристима, који су долазили да обиђу тај брда. А за чудо дивно његова жена није се никада успела ни на једној висова, по којима је њен булавија проводио многе и многе туристе. И на дан свадбе бедни Кристијан доје на ванредну мисао. Да покаже свету, који је он још крепак, сподоби он своју баба-младу као туристичку торбу на кракаче; па је тако изнесе на један врх од 3000 метара. Ту га чекају многе туристе, који су му одали славу и хвалу. — Педесет година је он ну вукао на својим леђима у кући, у долини, па кад се навршило равних 50 година, га он полудио, па на кракачама изнео своју баба младу у небеску висину, да му и тамо једе kostи, где је до сада бар могао мирно данути душом.

Женски свет

— Златне свадбе —

Кад наше лене и младе читајуко прочитају горни наслов, њима морају бити пуне и очи и уста. Сама реч свадба пребије им електричним иглицама у душу и срце, па и цело тело. Ако се при томе дода још и златна свадба, е онда... девојачка душа, шта хоћеш више! Али у овим златним свадбама, о којима пишемо, имаје нешто одвећи веселога, за младе душе немило. То су свадбе, које се славе после равних 50 година од дана они прве, праве, истинске и младалачке свадбе, пуне љубави и... ово су свадбе, што по певао чика Јова-Змај.

Пехен-бака, чемер-дека
Волели се попа нека.

То су свадбе без значаја и без вредности, па као таке у њима се врше и таке лудости, да човек не

Наше бојиште

— На савском и дунавском фронту —

(Извештај Врховне Команде)

КРАГУЈЕВАЦ, 6. августа.

У току 5. августа на савском фронту наш је артиљерија растерала једно непријатељско оделење које се утврђивало према Скеланској Ади.

У току ноћи између 5. и 6. августа на дунавском фронту непријатељ је на два чамца са по петнаест војника преšao на горњи врх Кисиљевског Острва, где се отворила борба између њега и једног нашег оделења стражарског. И ако је ово оделење било неколико пута слабије оно је успело да сузбије непријатеља и да га одбије натраг на његову страну. На нашој обали остао је један погинули непријатељски наредник.

Наше железнице

Портрети са наших железница

III

Својом спремом и памећу они су нам створили толике карамболе који државу коштaju силних новаца; створили су нам свађу међу особљем; поделили особље на „Наше“ и „Ваше“, истумбали су особље са једног краја пруге на други и по најгори временима њихове породице скапавале су од различних непогода; нагонили су особље да сваки мора бити члан радијалне странке, ко то наје хтео бити одмах је био најурен из службе без обзира на струку, распали су силен државни новац на шпијунажу, старије особље подчинили су млађим, шеф станице наје смее заповедити ништа скретничару јер се је бојао да га овај не туши код Јефте или кога другога те да га ови најуре из станице, ишли су на руку разним дефицитијама да и даље могу вршити операције над државним касама а за тај њихов труд они су им давали итд. Једном речју они су жељезничко особље салом околности претворили у логор ра-

дикалне странке.

Ако је ко тражио службу њему је речено идите код Јевте Поповића и Гачуле да вам да препоруку или ако је ко тражио заслужено упознавање он је упућен код Михајловића или Матовића и сад замислате људи који служе имају на железници по 15 до 20 година морају да моле и богорадају још и пред овим таповима да се ови смалују да им даду препоруку разуме се пошто предходно дотичном изузму изјаву.

Ето све су нам то ствари на железници Панић, Марко, Јевта и остала котераја — доиста жалосно или истинито. Колики је притисак вршен над особљем доволно је само да напоменем да је Јевта Поповић као уредник једног листа уписао за претплатнике целокупно особље на железници и на каси железничке дирекције сваког месеца за држава сваком по динар док међутим људи незнају ни какав изгледа тај лист и противу тога атака и насиља нико наје смее глас да подигне.

Претплата на „Српској Стражи“ струје 1 динар месечно.

ПОДЛИСТАК

Pierre Loti

Madame Hrysantème

С кућних кровова цура вода у потоцима се прелива преко светлукачих плоча, којима су попложене све улице; густа киша даје свима стварима неку сиву боју.

Често срећемо и госпође, које су задигле сукње и лагано скакују: све наоружане мешарним кишобранима од хартије.

Но како је тај Нагасаки огромно велики! Већ читав се сат возим у касу, па му још не можемо угледати крај. Са обале нико неби ни помислио да ћовој долини нема краја.

Ја сам на пример већ искажао одредити где се налазим и у којем смју прави ишли, па се зато потпуно поверавам своме вођи и слушамо.

чију.

Мој цин је права парна ложомотива! Добро су ми познати кинески „брзовоаџи“, али се они никако немогу упоредити са јапанским циновима. Кад год погледам на ње, увек ми се поглед најпре задржи на њему; дивље му се гледајући га како без гласа јури, неодавајући свој умор. Голе и маљаве ноге, које ударају једна уз другу и попрскавају све око нас, — а онда његова јежевска леђа, погнута у киши!.. О Боже мој, да ли људи која гледају моја прљава кола, могу и у сну замислити да се ју њима азови младожења која иде на венчање?

Наједном се кола зауставише. Са осмехом на уснама, прије мојим мени и спусти кров над мојом главом с великом опрезношћу, да ми не би опет залио за врат млав пљусак је попустио,

Акција у Дарданелама

отпочиње сваким даном све енергичније

Солун, 6. avg.

Јављају са острва Митилене: Операције савезничке флоте противу мореузу понова су предузете са свим жестизом.

Један енглески подморски брод који је ушао у Мраморно море, торнилао је са успехом један турски контартиљер и један велики транспортни брод. Осим тога, једна савезничка ескадила је жестоко бомбардовала турске положаје на Галиполју. Очекују се много бројна искрца ванаја трупа у Сароском Заливу. Да би колико толико ометали то искрца ванаје, Турци се јако утврђују код Кешана и код Магаре.

Окупација Адлије

— Искрца ванаја италијанске војске у Малу Азију —

Рим, 5. августа.

Италијанска телеграфска агенција саопштава:

Са поуздане стране дознаје се, да је министарски савет у Риму одлучио да се италијанска војска упути не у Дарданеле већ у Малу Азију да изврши окупацију целокупне Адлије, што ће осигурати савезнички успех.

Буна у Бечу

— Због оскуднице у животним материјалима дошло је до матрена у Бечу —

Букурешт, 6. avg.

Оскудице у животним материјалима узеле су широке размере, тако да је потрошња брашна, посменог са мекињама, сведена на 125 грама дневно на главу. Хлебарнице већ десет дана не воде хлебац, јер немају брашна ни дрва. Услед оваквог стања међу грађанством је дошло до побуне, која је за невероватно кратко време узела тако широке размере, да је морала да се умеша и војска. Како је бечки гарнизон био немоћан да уведе ред, то је вр

ховна команда наредила, да се са талијанског фронта пошаље 15.000 стрелца у Беч.

415 милиона

Донос у злату Француској Банци

Париз, 5. августа.

Од 14. маја па до 31. јула дошло је у Француску Банку звечећег злата за 415 милиона франака.

Донос звечећег злата је још увек велики. Цифра се ни у колико не смањује у дневној размери.

У Црном Мору

— Уништен један турски —

Петроград, 4. avg.

Један наш подморски брод потопио је у Црном Мору један турски пароброд натоврен угњем.

Престолонаследник

Дахило

— Болест у црнини —

Цетиње, 5. августа.

Њ. Кр. В. престолонаследник Дахило отпутовао је да нас преко Солуна у Француску, да се по саветима лекара подвргне лечењу од болести у црнинама, која је последњим месецим узела овильан карактер.

На Кавказу

— Успех руских трупа —

Петроград, 4. avgust.

Главни генералштаб саопштава:

У приморској области ჯанада и пушкирање. У правцу Олти једна наша патрола заробила је из заседе турских војника. Јужно од Карадербента руске трупе су освојиле после упорне борбе села Сејман и Авдак. У области Бана наш одред који говије заузео је ту варош.

На осталим фронтовима није се догодило ништа значајно.

целог света, да се налази у неком сасвим заборављеном крају.

Најпажљијије сам посматрао онај део Јапана, који ми је био на домажку очију. Расквашена првена земља обрасла је цвећем, које ми је сасвим непознато. Само тамо уз ограду познајем неколико цветића, који су ми познагији из отаџбине.

Атмосфера је испуњена нечим чудноватим, необичним мирисом, као нека смеса мириса животиња и тамјана.

На путу је сретој живе душе, ни мачета ни кучета. Ништа што би ме потсетило, да се налазим у Јапану.

— Је ли ово пут за „Цветни Врт“, запита свога цина, сумњајући да ће ме разумети:

— Јест, јест, одговори он, онде на врху, већ смо сасвим близу.

Ту скрећемо стазом у страну, стазом која је, била још

Дневне вести

Дипломатско вести

Наш посланик при бугарском двору, г. Бошко Чолак-Антић допутовао је у Ниш.

Чолак-Антић код Пашића

Г. Чолак-Антић одмах по своме доласку у Ниш посетио је председника владе г. Н. Пашића и код њега се дуже задржао.

Отпутовали из Ниша

Г. Лимф лекар француске мисије, г. Томсон француски лекар, Др Висед француски лекар, и г. Тапшо администратор из Енглеске ступовали су из Ниша.

Учитољски распоред

На дан 10. ов. мес. публиковаће се указ о распореду и разместају учитеља у највишим крајевима.

Предлог Министра Унутрашњих Дела

Г. Министар Унутрашњих Дела учинио је предлог Министарском Савету, да се одобри кредит месним одборима у Београду, Нишу, Скопљу и још неким варошама пред Саве и Дунава, за набавку дрва.

Допутовали у Ниш

Г. Александар Колонданин члан француске мисије, Тамасија, француски лекар и још три члана америчке мисије допутовали су у Ниш.

Подизво оставку

Г. Рајко Гавриловић, народни посланик поднео је оставку на чланство у Средишњем Одбору због преоптерености у другим пословима.

Лиферација пасуља и зоби

На седници Акетног Одбора прочитана су акта о лиферацији пасуља и зоби за војску.

Одобрена сума

Министар Унутрашњих Дела одобрио је суму од 2.000 динара скопљанском месном

уја в мрачнија. Сједне ствари доказала се клисура а с друге видела се велика дрвена зграда, са веома малим бројем прозора; сама зграда није на мене оставила Бог зна кај какв осбит утисак. Ту мој цин заспада.

— Зада се у окој не пријатној згради налази „Цветни врт“?

— Јест, одговори он у верљиво.

Закуцасио на нека велика врата, која се у истом тренутку тајанствено отворише.

На улазу појавише се две мале женице, нешто мало постарије, али још увек држеће. На први поглед опамта се, да још никако не мисле, да се одрекну права на допадање

— Наставиће се —

одеју у суму од 6.000 дин. врељом месном одбору за помоћ невољнима у рату.

Једно заслужено унапређење

Наш пријатељ г. Игњат Кирхнер, командант Сремачког одреда, бивши аустријски потпоручник примљен је у нашу војску са чином резерв. пешад. поручника. Г. Кирхнер се од првог дана нашег ратовања као добровољац борио и до сада је у толико мањава дао сјајних доказа љубави према новој отаџбини Србији. У једној борби у којој се необично истакао био је тешко рањен. Са тек залеченим раном он је напустио болницу и исхадио у борбу да се са својим друговима бори раме уз раме. Ово на мању заслужено унапређење ми му најсрдачније честитамо.

Лиферација меса

На жалбу једног лиферанта Анкетни Одбор прегледао је акта о лиферацији меса за крајинску војску, и нашао је да и газда Урош Бркић, народни посланик има удела у лиферацији.

Преминула

Јуче у 3.40 часова по подне преминула је после кратког и тешког боловања Јелена — Ленка, супруга Тасе Филиповића, управника марвене болнице.

Сахрана ће се извршити данас по подне. Стан: Марвена болница код Топовских шупа.

Ћелешке

Г. Тикомир Рад. Недић, судија извештава своје пријатеље и познатике да се 27 пр. мес. венчао у Солуну у цркви Св. Софије са г-дом Аритулом, ћерком пок. Милтијадеса, бив. поштара из Ниша.

Ото Вајс:

Ованви смо

(Афоризми)

До сада смо износили афоризме свеју професија, сада износимо посматрана једног афористе:

Између моралиста који нам целик свог века указују путеве ка срећи — има врло много њих несренијих од нас.

Чак људи ћарову некога својим одмах почину да га мање цене.

Разно

Свршетак романа, који је један човечији живот спаско.

Један скоро умрли списатељ писао је један дуги роман, који је штампан у подлиску неког већег листа. Једнога дана дође њему неки свештеник и одмах пређе на разлог своје посете и упити: „Дали сте већ написали и свршетак овог вашем роману, што излизи у Дневнику?

„Јесам“, одговори списатељ.

„Хоће ли јушакиња на крају умрети?“ Питање свештеник даље.

„Јест она умире од сушкице, јер по мојим верно описаним симптомима, она може тешко остати у животу.“

„Ви је морате оставити у животу, те морате изменити свршетак вашега романа“. Рече свештеник и на одговор списатељев, да и то сада више не може изменити, настави: „Ви морате то учинити! Ја имаме ћер, која има исто већне симптоме сушкице, које сте ви у своме роману навели и она сваки дан са највећим запетошћу очекује свршетак. Ако Ви пустите, да млада девојка у вашем роману умре, онда ће без сумње умрети и јој ћи, на чију је душу ваш роман одвећи снажно утицао. Као што видите исход вашега романа одлучује се најдједним животом“.

Чувши ово, списатељ је свештенику обећао, да ће свршетак изменити: девојка ће се опоравити и биће срећна.

И за дивно чудо! И свештеникова ћер преболела је болест, после се удала и била је здрава и срећна жена.

О пољупцу

— R. de G. —

Пољубац је најбољи лепак.

Веренички прстен, заклетва и дата реч може се узети натраг, или пољубац никад.

Пољубац је у стању, често пута, да ускрећи а и да унесрећи човека.

У младости се занимамо пољупцима, а у старости се радо сећамо тих времена.

Из децајег света

Први утишак

Отаџ: Ја оцењујем њуде према првом утиску који на мене учини и до данас се још нисам преварио.

Микица: Тата, а какав си утишак добио, кад си мене први пут видео?

Да буде комичан

— Ујка, хајде пи једну чашу вина!

која јој је оивичавала мало и нежно лице наслоњено на чисте јастуке, она се с времена на време трзала, а на лицу ћи јој се указаје прте које су одзвавале њезину душевну борбу.

Сутра дан, нешто блеђа и обична дошла је опет на посао. Г. Стеван ван свога обичаја није излазио у варош. Седео је у соби и нервозно је лупкао прстима по столу и прозорским оквима. Био је нешто узнемилен, и на најмањи шум или шкрипу врата нагло би се ојренуо и свој поглед управио на врата и очекивао је да се иста отворе. У већини случајева врата се или вису отварале, или ако су се и отварала у собу би улазило свако друго лице, само не оно које је он очекивао. Овдја га је ужасно љутило, он би још вервожније доловао у прозор.

— А зашто, Пуле?

— Заши, ти кад си пијан, онда си тако комичан.

МИСЛИ

— Скупља Вер —

Мудар човек има толико да мисли, да једва доспе да говори, а будала толико говори, да нема кад да мисли.

Има људи који не говоре никад кад треба, а има жене које не хути никад кад треба.

Безобразан је онај, који другима остави да се стиде место њега.

Шала

— Кајем ти, моја је Мара красна жена. Мирна, уста има, а језика нема. А вредна, као кртица. Ради од изјутра до увече. Да Бог да, да имам срећу, да ми и друга жена буде тако вредна, кад ми ова умре!

Једноме се официру деси малер, да на улици падне с коња.

— Мени се то не би могло десити, рече му један фифирк.

— Шта, зар ти умеш боље да јашеш од мене?

— То не, али се ја не би ни попео на коња.

Књижевност

Комична историја

Роман Анатола Франса, с француског превео Радивоје Карадић. Издавање Св. Цвијановића. Београд 1915.

Вредна и стмена књижара Цвијановићева дала нам је за ове три године серију разноврсних љубави у својим преведеним романима у збирци „Модерна библиотека“. Једна од врсте лаких, доволно необрађених, али обичних, по начину француских романова, јесте и ова љубав глумице Фелисије, љубав проста, која је баца на наручја другог, богатог љубавника. У „Комичној историји“ нема психолошки награђене љубави као што није довољно мотивисана ни визија коју чешке има Фелисија, сећајући се самоубице, првог љубавника, што јој неда, да се потпуно преда другом. Ова психичка визија јесте главни интерес у роману, само је његов смисао остао читаоцу, да га реши на свој начин.

Писац има и овде тоpline Додеове, извесне тајанствености Мопасанове и своје сопствене бујности и финог духа, којим живописно колорише ову прсту историју, хотећи да у обичним животним појавама види и сву комичност ситуација.

Најзад тешка гвоздена кампа зашкрапи и он кроз прозор опази њему тако драголичинску. Да је био сам кликују би од радости.

Овако пак на његовом од очекивања нервозном лицу развуче се осмејак. Тога часнично је на небо, на које после каше и мутних облака беше изашло сунце и својим зрацима уносило веселост и живот. Да би сакио своју радост дозватио је прву књигу која му беше близу руку и стаде је прелиставати. Мештум наје читао. Испод дугих и густих трепуша, испод ока, гледао је на врата и очекивао је да се отворе.

— Наставиће се —

Словенска Књижарница отворена је.

Кад је већ, овога лета, олазила тако велика жеља за превођењем Анатола Франса, ретка појава иначе у нас од кога доблеско неколико добрих књига и у добром преводима („Књига моја пријатеља“, „Конзуљ“, „Комична историја“, „Побуна аијела“) ми би препоручили издавачу „Модерне библиотеке“ да у њу уврсти и Франсов држави и егзотични романи „Тајне“ (преведен у „Делу“ из кога се може одштампати) и „Елинкуров арт“ који би вељао превести, поред осталих Франсовых ствари, које нам обећавају дати његов вредни преводица Радивоје Карадић. Исто та-

ко морла би се приредити к већија абијка Франсовых историских прича и легенди, које се одликују пашчевом необичном начитаношћу, познавању историје, уметности и филозофије.

Књиге Анатола Франса јесу добитак за нашу књижевност, која је добрим избором превода симромашна. Начин, на који се преводилац труди да све боље ствари Франсовых ствари, које нам обећавају дати његов вредни преводица Радивоје Карадић. Исто та-

С. С.

ФЕЉТОН

Са Наполеоном у Русији

— Мемоари Хајнриха фон Рока — (43)

Крај ове ватре и за време ове вечере, дознали смо, да је приспео краљев курир из Штутгарта, да носи са собом врло много новца за трупе, ордене и почасне сабље, златне и сребрне медаље као награду за офцире који су били предложени за одликовање, а и за известан број војника који су се нарочито истакла.

Али тек што бесмо вечерили а наређење стиже да се кренемо даље. Истина нисмо дуго путовали, и кад је била поноћ улогорили смо се у једном селу покрај друма, да преноћимо. На раскрсници пута стојао је на једну букву један мој стари познаник, промрао од зими, усахнуо од глади и умора, и дрхтао је. Он ми је рекао: „Ви сте једини од оних којима је краљ послao по своме куриру орден за изважредне заслуге које сте учинили отаџбини. Ова вест ме је паравано обрадовала, али му ипак одговорих, несумњајући у њену истинитост: кад бисмо били у свеколикој сигурности ваша би ме вест необично радовала, али овако налазећи се на месту где са свију страна прети опасност, опасност по живот и опстанак, кад се смрт кези на нас из сваког мрачног угла, верујте, сад ми је све друго прече него да се радујеш на одликовање.“

— Наставиће се —

Последње вести

Руско Бојиште

— У области Риге —

ПЕТРОГРАД, 4. августа.

Главни генералштаб саопштава: У области Риге и у правцу Јакобштата није било никаквих необичних промена. Непријатељева покушаји у току 2 и 3 августа да напредују сужбјена су.

У правцу Двинске и даље воде се упорне борбе. Све немачки напади одбијени су.

— Код Ковна —

Код Ковна су борбе постале до крајности упорне. Противник је 2 и 3 августа пошто је брижљаво премио своје кападе тешком артиљеријом свих калибра све до топова 16 палца уложио сва своја напоре да најузе утврђења на новој обали Источног мора.

У вече 3 августа пошло му је за руком да освоји једну тарјавицу готово потпуно разорену ватром и да се у

тврђава у размасима у неколиким другим тврђавицама из
безбедног сектору. Борбе се још воде.

— На Нареву и Бугу —

На левој сбали Горњега Нарева одбули су 2. августа четвртак низ помажних немачких напада у правцу Јелотка и Ђенове. Непријатељеви губитци су веома знатни.

На Бугу уједно од Јаштва дошло је до чврке, али само јамећу заштитнице. У области Виоране непријатељ покушава да се утврди на десној обали реке. У области Новогоријевска јака артиљериска борба. Непријатељ је увео у акцију своје топове највећег калибра.

Немци су 2. августа и ноћу између 2. и 3. августа извршили читав низ напада узвраћених поглавито на утврђења између Нарева и леве обале Зрке. На очталим сектарима целокупног фронта није се дододило ништа значајније.

Француско боиште

— Ровоаска и артиљериска борба —

ПАРИЗ, 4. августа
(Службени извештај од 4. августа три часа по подне)
Службени извештај од 4. августа три часа по подне) Веома јака канонада у току ноћи на разним тачкама фронта а нарочито у Брезиге Кенчијеру и у Лорену према Ара куру и Лентреју. На овој последњој тачки Немци су извишли сине из својих ровона и извршили напад али их је наша ватра одбацила натраг у ровове.

(Службени извештај од 11. часа ноћу). Артиљеријска борба без знатнијих инцидената на највећем делу фронта. У Вогезима смо јако бомбардовали непријатељеве положаје у области Рајхакеркспфа и ва гребену Јамећу Сондерхахт и Линдерсбаха, на тој последњој тачки наша пешадија је извршила напад, заузела гребен и утврдила се на њему. Један непријатељев против напад је сабијен.

Женских жакета, палетова и мантила

ИЗРАЂЕНИХ ПО НАЈНОВИЈИМ ФАЗОНИМА
ОД ШТОФОВА У РАЗНИМ ЕОЈАМА, ЛА
СТИКА, ПЛИША И КРИМЕРА (ИМИТАЦИЈА
АСТРАГАНА) ИМА У ВРЛО ВЕЛИКОМ ИЗ-
БОРУ НА СВОМ СТВАРИШТУ И ПРОДАЈЕ
САМО АНГРО.

МЕСАРОВИЋ И ПАВЛОВИЋ БЕОГРАД

237-7-

ПЕЧАТОРЕЗАЧКА РАДЊА ИЗ
БЕОГРАДА

Мирка Ерленвайна

Обреновића улица преко од „Руског Цара“ у Нишу

Прима поруџбине печата и штамбиља Граница златне и сребрне ствари, израђује бразо и сол дно по умереној цени. На захтев шаље свуј и устројани ценовник.

239 10-10

ТРГОВИНА

Цветка Ђорђевића

У МЛАДЕНОВЦУ

Има на своме стваришту и увек у великој количини:

Кафе I и II врста
Плавог камена
Черезина
Парафине
Есенције
Коњака

Фиде у сандуцима од 5, 10 и 25 кг, као и све остале сорте колонијалне робе

ЗЕЛТИНА МАШИНСКОГ, БЕЛОГ, ЦИЛИНДЕРА,
ВАЗЕЛИНА и осталих потреба за вештаче

Продато је англо, а цене најповољније

235

—7—

Садуна за веш и чистог
Ратлука
Бисквита
Чоколаде све величине
Суве, свилене и филоване
бонбоне

Фиде у сандуцима од 5, 10 и 25 кг, као и све остале сорте колонијалне робе

ЗЕЛТИНА МАШИНСКОГ, БЕЛОГ, ЦИЛИНДЕРА,
ВАЗЕЛИНА и осталих потреба за вештаче

Продато је англо, а цене најповољније

235

—7—

Историја Српског народ

д-р СТАНОЈА СТАНОЈЕВИЋА
професор Универзитета

Цена 6.— дин.

Књижара „НАПРЕДАК“
Београд, Кн. Михајлова 9.

247, 3-3

НАГРАДИЛО МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

ДУШАН МИЛ. ШИЈАЧИЋ

БАЛКАНСКИ РАТ

1912 — У СЛИЦИ И РЕЧИ — 1913

ХИЉАДУ СЛИКА

свих погинулих и умрлих официра, војсковоја, градова, предела, ратних трофеја и т. д.

ХИЉАДУ ЧЛЯНКА

у којима су опиширо и верно описане све борбе и херојска дела појединика.

Осамдесет штампаних табака великом формату у двоструким крло елегантним тердим корицама.

Цена 12 динара
„ДЕЛО“ и сва дневна штампа највеће оцените.

ПОРУЧНИ САЛТИ:

Д. И. ШИЈАЧИЋ Државна Штампарија
Београд.

Ке пошаље ионац за четири књиге пету добија на дар.

250 5-10

ОБУВАРСКА РАДЊА

ЈАНИЋИЈА СТЕРИЈАДИСА

— ПАЛАНКА —

ПОТРЕБУЈЕ РАДНИКЕ

Плање по свомо тарифи, и то: мушки 6 динара, женске 5 динара.

Посло стапај 255, 5-15

Државни зијеља: ЖОУ

ЈЕДИНИ СИГУРАН И БЕЗОПАСАН

ЛЕК ЈЕСТЕ

БОРОЛАН

справљен по професору ШВАЦЕРУ

Цена овогодишњији 1.50 дин.

Шаље се доплатом. — Преврдавцима 30% опуста.

Дворска Апотека Богојевића — Скопље

245 7-25

Издадено је на штампе књига:

ГИГА ГЕРШИЋ

БАРИНСКИ

ДАРИНСКИ САВЕЗИ

У ТЕОРИЈИ И ПРАКТИЦИ

Нихова значења за трговину, политику савашиности и будућности, са посебним погледом на балкански савез по најновијим стручним радовима

О овој академској пасправи Г. Гига Гершић, наш појамљивији Међународног Права, опшири највећи неујесном савезаца са Аустријско-Угарском и препоручује економскојближењу Балканских Народа. — Књига има 11 штампаних табака велике осмиле.

Цена 250 дин.

Књигарници 30 од сто радата. Препродајцима 20 од сто или сваки шеста примерак бесплатно.

Ко има новац у напред пошаље, добије о нашем трошку.

Може се добити у свим књижарама или непосредно код издавача.

ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА

ГЕЦЕ КОНА

БЕОГРАД.

260 3-5

Француско-Српска Банка

— НИШ —

извештава трговачки свет да продаје чекове на Париз у сваком износу по курсу 120 динара сребра за 100 франана.

Она продаје чекове и на друга места као: Лондон, Петроград, Њујорк, Милано, Женева, Атина, Солун и т. д. по одговарајућем паритету.

257 5-10

БЕОГРАДСКА КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА

ЂОРЂА ГАВРИЛОВИЋА

ПРЕСЕЉЕНА је у РИСТИЋЕВУ УЛ. БР. 32

— КАФ. ТЕТОВО —

и препоручује велику партију карата за играње „ЈОСЕФ ГЛАНЦ“ 52 и 32

го веома умереној цени.

253 5-5

Ломничка Минерална Кисела Вода

Јављам свима потрошачима Ломничке Минералне воде, да ја и даље радим, чега ради нека се као и досад на мене сматра.

Уједно јављам да сам се снабдела флашама и сасвима срдствима и да ће сваки бити задовољен. Свака флача снабдевена је запуштачом „Петровића Ловица.“

МИЛЕНА ПОК. П. ПЕТРОВИЋА

Сопств. Ломничке Минер. воде Крушевца

258, 4-10

Наш мили и никад непрекаљени

+ МИХАЈЛО ПАВЛОВИЋ

ТРГОВАЦ

преминује у Крушевцу 25. ов. месеца, а сахрањен је у војничкој гробници у Београду 27. ов. месеца.

Јављајући ову по нас тужну вест пријатељима и познаницима, неможемо пропустити прилику да и овим путем изјавимо нашу свесрдну благодарност.

Његовом Краљевском Високочинству Престолонаследнику Александру изјави саучења преко свог ађутанта.

Његовом Високопреосвећенству Господину Митрополиту Димитрију, који нас је чинодејствујући при опелу драгог нам покојника веома много задујио.

Свима многобројним сродницима и пријатељима покојниковим и нашим који милога до вечне куће испратише или нам усмено и писмено изјавише саучење у начину превеликој жалости.

Штампи Српској а нарочито листовима београдским и љубичким који у својим дивним некрологима лепо опрташе јавни рад покојников и изнеше његове заслуге.

Нека је свима од срца хвала.

Београд, 30. Јула 1915. год.

Ожалошћена

Породица поч. Михајла Павловића

3-3